

BREXIT: DE LAATSTE PUNTJES OP DE I

Het Verenigd Koninkrijk (VK) heeft dit jaar op 31 januari de Europese Unie (EU) verlaten. Tot en met 31 december 2020 geldt een overgangperiode waarin het VK zich moet houden aan alle EU-regels en wetten. De EU en het VK onderhandelen tijdens deze overgangperiode verder over hun nieuwe relatie. Zij spreken dan bijvoorbeeld af hoe ondernemers na de overgangperiode zaken kunnen doen in en met het VK. Ook gaan zij onderhandelen over samenwerking op het gebied van veiligheid. Meer duidelijkheid over de nieuwe relatie is er pas als de onderhandelingen voorbij zijn. Deze nieuwe afspraken moeten ingaan na de overgangperiode die afloopt op 31 december 2020. De EU-landen moeten deze nieuwe afspraken eerst goedkeuren. Lukt het het VK en de EU niet om op tijd afspraken te maken, dan komt er vanaf 1 januari 2021 een no-deal Brexit. Er komt hoe dan ook geen verlenging van de overgangperiode. Die mogelijkheid was er wel, maar dan hadden het VK en de EU dat voor 1 juli 2020 samen moeten afspreken. In principe komt het er bij een no-deal Brexit op neer dat het VK moet worden beschouwd als elk ander niet EU-land zonder afspraken waarbij de veel ongunstigere regels van de

Wereldhandelsorganisatie (WTO) gelden, met onder meer hogere importheffingen.

Bij een no-deal situatie zullen hoe dan ook verschillende zaken voor de luchtvaart veranderen:

- Beperking van luchtvervoersrechten.
- Geen wederzijdse erkenning van veiligheidscertificaten.
- Uitgebreidere grenscontroles ('One Stop Security' is ongeacht de deal geregeld).
- Douaneprocedures.
- Extra keuringen voor veterinaire en fytosanitaire zendingen.
- Eurovergunningen voor vervoer van en naar het VK vervallen.
- Cabotagevervoer en de transitmogelijkheid door het VK naar Ierland vervallen.

De verwachting is dat de Europese Commissie bij een dreigende no-deal een aantal noodmaatregelen zal voorstellen om bijvoorbeeld de luchtvaartverbindingen tussen de EU en het VK tijdelijk te waarborgen. Bij een no-deal Brexit zullen normaal gesproken na verloop van tijd afspraken worden gemaakt om de handel tussen beide landen te vergemakkelijken.

Update van de Douane

Een gedegen voorbereiding op een Brexit zonder akkoord per 1 januari 2021 is en blijft nodig. Want akkoord of geen akkoord, met ingang van 1 januari 2021 moeten voor de handel met het VK sowieso douaneformaliteiten worden vervuld en moet aangifte in de systemen van de Douane worden gedaan. Voor agrarische zendingen van en naar derde landen, zoals het VK, zijn bovendien aanvullende import, export- en transitprocedures van toepassing.

Met het oog op een mogelijke no-deal Brexit heeft de Douane in totaal 928 fte geworven, opgeleid en ingewerkt. Voor Douane Schiphol Cargo gaat het hierbij om 90 fte. In principe gaat het binnen Douane Schiphol Cargo niet om nieuwe werkzaamheden. Binnen de huidige taken zal het aantal werkzaamheden echter flink toenemen doordat nu ook de in- en uitgaande goederenstromen van en naar het VK door de douane moeten worden afgehandeld. De verwachting is dan ook dat het aantal aangiften binnenbrengen, in- en uitvoer en uitgaan door de Brexit zal toenemen. Dit brengt veel fysieke controles en extra administratieve werkzaamheden met zich mee.

Ook op Schiphol Oost gaat de Brexit effect krijgen door een toename van het aantal N/EU reizigers. Tevens wordt de mogelijkheid geboden voor N/EU reizigers om bij vertrek uit de EU de betaalde BTW (voor goederen met een waarde van € 50,- of meer) terug te vragen. Meer informatie hierover is te vinden op:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privé/douane/reisbagage/ik_reis_nederland_uit/btw_terugvragen_bij_uitvoer

Het valt niet uit te sluiten dat Schiphol wordt geconfronteerd met zogenaamde spookvluchten. Spookvluchten zijn vrachtluchten die de Europese Unie via Schiphol binnenkomen, maar niet voldoen aan de wettelijke verplichtingen zoals het elektronisch indienen van de pré-arrival aangifte (ENS). Het gebrek aan deze informatie brengt een aanzienlijk risico met zich mee ten aanzien van de binnenkomst van ongewenste goederen. Er is deze zomer een vereenvoudigde aangifteprocedure ontwikkeld voor het op een snelle en laagdrempelige wijze van aanmelden. Informatie hierover is te vinden op:

www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/customs/customs-processes/entry_of_goods/

Update van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

Nu het VK uit de EU is getreden, zijn de algemeen geldende luchtvaart veiligheidsbepalingen van kracht die gelden voor landen buiten de EU. Het VK is opgenomen in de lijst van landen waarvoor geldt dat ze beveiligingsnormen toepassen die gelijkwaardig zijn aan de gemeenschappelijke basisnormen voor de beveiliging van de luchtvaart. Daarmee is geen extra controle nodig. Dit geldt voor passagiers, handbagage en ruimbagage. Voor vracht gaat de verantwoordelijkheid voor ACC3 en RA3 aanwijzingen over naar andere lidstaten. Hier zijn verdeelmechanismen afgesproken. Ook is afgesproken dat de huidige ACC3 en RA3 statussen niet vervallen maar ook overgaan op de andere lidstaten. Deze regels zijn uiteindelijk afhankelijk van de te sluiten 'deal'.

Aan de kant van het VK zijn 'technical notices' opgesteld die inzicht geven in de maatregelen van het VK. Zo worden Europese vrachtbeveiligingsnormen erkend voor vracht van de EU naar het VK. Andersom erkent de EU de Britse vrachtbeveiligingsnormen voor vracht van het VK naar de EU. Voor vracht uit de rest van de wereld, zijn de Britse regels een afspiegeling van de EU-regulatie. In geval van een no-deal Brexit kent het VK zogenaamde beveiligingsaanduidingen toe om alle vracht soepel te blijven verzenden, met behoud van de bestaande beveiligingsnormen.

Update van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Er is nog steeds forse zorg over de voorbereidingen van Nederlandse bedrijven in de NVWA-branche. Ondanks dat door het overgangsjaar extra tijd gewonnen is, lijkt het erop dat bedrijven die importeren en exporteren pas de laatste weken wakker worden. Helaas gaat het waarschijnlijk niet lukken om ieder bedrijf in deze laatste weken nog individueel verder te helpen. Men wordt geadviseerd de website van de NVWA te raadplegen. Het beeld is positief voor wat het betreft het voorbereidingsniveau van de dienstverlenende partijen.

In geval van een no-deal Brexit, zullen goederen die straks naar het VK worden geëxporteerd moeten voldoen aan de eisen die door het VK aan deze goederen worden gesteld. Wat hierbij niet moet worden vergeten, is dat dit ook geldt voor goederen die momenteel in voorraad staan om na 1 januari verzonden te worden. Het kan zomaar zijn, dat deze dan niet zonder meer het VK mogen worden ingevoerd. De onduidelijkheid van de kant van het VK hierover speelt iedereen helaas nog parten en het is zaak om hier zoveel mogelijk op voorbereid te zijn.

De overheidsmedewerkers te velde zijn niet de oorzaak van eventuele problemen en moeten dus vooral correct behandeld blijven worden. De NVWA benadrukt dat het vooral belangrijk is dat bedrijven, vertegenwoordigers en overheid de komende weken, en ook na 1 januari, constructief samenwerken om onduidelijkheden zo efficiënt mogelijk op te lossen. De NVWA roept ACN-leden dan ook op om eventuele aandachtspunten via de ACN te delen met het Brexit-team van de NVWA om gestructureerd en waar mogelijk vlot, praktische oplossingen te genereren.

Net als de Douane ziet ook de NVWA dat de laatste tijd veel ladingpakketten via Nederland worden aangeboden die normaal niet via Nederland lopen. Deze groeiende ladingstroom veroorzaakt extra druk. De voorbereidingen zijn steeds geënt op de huidige ladingvolumes naar en van het VK. De schaarste aan dierenartsen maakt het tot een forse uitdaging om straks met extra volume alle inspecties binnen de gebruikelijke termijn te kunnen uitvoeren.

Update van Cargonaut

Voor het proces van Cargonaut is de Brexit geen probleem aangezien er al veel vervoerd wordt vanuit en naar niet EU-landen. Doordat VK straks wordt geoordeeld als niet EU-land, komt het land vanzelf terecht binnen het proces wat geldt voor niet EU-landen. Cargonaut verzorgt voor een groot aantal air carriers de aangifte voor het binnenbrengen. Dat doet ze met het EORI-nummer van de desbetreffende carrier. Air carriers die op dit moment enkel een EORI-nummer bezitten wat ze aangevraagd hebben in het VK, moeten zorgen dat ze voor 31 december 2020 een nieuw nummer aanvragen in een van de EU-landen. Het in het VK verkregen EORI-nummer is straks immers niet meer geldig. Cargonaut heeft hierover direct contact met de aangesloten carriers. Carriers die elders zijn aangesloten en een in het VK verkregen EORI-nummer hebben, zullen ook een nieuw nummer moeten aanvragen en dat door moeten geven aan hun dienstverlener.

HELPDESKS

Momenteel zijn er vanuit diverse instanties helpdesks actief waar bedrijven terecht kunnen met hun vragen over de Brexit. Naast de hieronder vermelde adressen, adviseert de Douane bijvoorbeeld bedrijven die hun voorbereidingen nog niet rond hebben, naar de websites www.hulpbijbrexit.nl, www.brexitloket.nl en/of www.douane.nl te gaan. Daar kunnen bedrijven aan de hand van impactscans en toolkits nagaan of en welke stappen ze nog moeten zetten om goed voorbereid te zijn op de Brexit. De diverse helpdesks hebben regelmatig contact met elkaar om een en ander met elkaar af te stemmen om zo te voorkomen dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd. Hoe dan ook is het raadzaam om vooraf goed na te denken waarover de vraag gaat, en welke instantie daarbij het beste kan helpen. In de dagen voor en na het Brexit-moment, zal er bijna dagelijks contact zijn tussen de diverse helpdesks.

NUTTIGE INFORMATIE EN LINKS

- Op de Rijksoverheid site www.brexitloket.nl staat voor ondernemers de Brexit Impact Scan. Zie direct welke obstakels u onderweg kunt tegenkomen. Wanneer een bepaalde stap nog niet op orde is, kunt u direct doorklikken naar een webpagina om dat recht te zetten.
- De site Get Ready for Brexit biedt een gezamenlijke ketenoplossing voor snel vervoer via de Nederlandse havens na Brexit (<https://www.getreadyforbrexit.eu>).

- Portbase heeft een animatie ontwikkeld over hoe u als ondernemer snel door de Nederlandse havens gaat. Deze is ook vertaald in het Engels en Duits.
 - Nederlandse versie: <https://www.youtube.com/watch?v=ESJ1bAGlr5k>
 - Engelse versie: <https://youtu.be/-05fs1UFVis>
 - Duitse versie: <https://www.youtube.com/watch?v=6EWc1T042iU>
- De Rijksoverheid heeft met Brexitloket een eigen portal magazine boordevol inspiratie, ondernemersverhalen en handige to-do's. Download het E-magazine op www.brexitloket.nl.
- Voor informatie van de Douane over de brexit kijkt u ook op: www.douane.nl/brexit
- VNO-NCW en MKB Nederland beheren het portal www.hulpbijbrexit.nl waar een schat aan informatie en verwijzingen naar informatiebronnen zijn te vinden.
- Tot slot vind u op nu.nl de Brexit Wake-up calls; podcasts waarin experts en ondernemers uit verschillende branches hun ervaringen delen en tips geven. De acht podcasts zijn te beluisteren via www.nu.nl/advertorial/advertorial-rijksoverheid-brexit. Richting het einde van het jaar zal ACN aanvullend aan bovenstaand lijstje een factsheet verspreiden met daarin onder meer een overzicht van nuttige adressen en links.

Een laatste oproep: Een goede voorbereiding voor de Brexit is urgent, want 31 december 2020 komt sneller dichterbij dan u denkt!